

Gnoli, Domenico

2. forráskép: [Nadrágzseb](#) (1969)

Domenico Gnoli

(1933, Róma – 1970, New York)

•Családi háttér:

- Édesapa: Umberto Gnoli — művészettörténész
- Édesanya: Anna Maria Andreani (Gnoli) — keramikus
- kulturált, művészettel átitatott közegben nőtt fel

•Korai évek:

- 16 évesen rézmetszést tanult Carlo Alberto Petrucci
- 18 évesen már Morandi és Manzù mellett állított ki
- rövid ideig a római Accademia di Belle Arti hallgatója

•Színházi és illusztrátori karrier:

- 1955: nagy sikerű díszletek (Old Vic, London; Schauspielhaus, Zürich)
- 1950-es évek végétől New York–London–Párizs háromszögében élt
- illusztrátor: *Fortune*, *Sports Illustrated*, *Vogue*
- gyerekkönyvet is írt és illusztrált (*Orestes or the Art of Smiling*, 1961)

Domenico Gnoli, New York, December 1969. *Vogue* magazine fotózás. Fotó: Jack Robinson/Getty Images

- **Mallorcai időszak:**

- 1963-tól Deià-ban élt feleségével, Yannick Vu szobrásszal

- **Nemzetközi elismertség:**

- 1968: Documenta IV (Kassel), Velencei Biennále, Palais des Beaux-Arts (Brüsszel), Kestner-Gesellschaft (Hannover)
- 1969: áttörő egyéni kiállítás a Sidney Janis Galleryben, New York — nagy kritikai siker

- **Halála után:**

- Művei a MoMA, National Gallery Washington, Philadelphia Museum of Art, Victoria & Albert Museum gyűjteményeiben
- 2021: nagyszabású retrospektív, Fondazione Prada

Stílus és művészeti hatások

- Gnoli festészetét a **hiperrealista precizitás** jellemzi: a részletek tiszták, anyagszerűek, de nem fotószerűek.
- A kompozíciók **absztrakt logikával** épülnek: a kinagyított részletek mintázattá és ritmussá válnak.
- A hétköznapi tárgyakat **szürreális léptéktorzítással** mutatja meg, túl közelről és túl nagyban, így a valóság furcsán idegenné válik.
- Képein erős a **minimalizmus**: minden fölösleges elem eltűnik, a tárgy teljesen izoláltan jelenik meg.
- A motívumválasztás rokon a **Pop Arthoz**, de Gnoli nem fogyasztáskritikus; sokkal líraibb, visszafogottabb hangon szól a hétköznapi tárgyokról.
- Festészete a **szürrealizmus és metafizikus festészet atmoszféráját** idézi, ahol a túlfigyelt részlet válik enigmatikussá.
- Kompozíciói az olasz reneszánsz tiszta szerkezeteit és fegyelmezett monumentalitását idézik.

“Domenico Gnoli” kiállítás fotója (részlet), Fondazione Prada, Milano. Balról jobbra: Chair (1969), Back view (1968), Open Drawer (1968), Branche de cactus (1967), Vasca da bagno, Bagnarola (1966). Fotó: Roberto Marossi

Anyaghasználat és technikai sajátosságok

- Festékeit gyakran homokkal vagy márványőrleménnyel keverte, így a felület egyszerre lett érdes, fresco-szerű és mégis precízen kontrollált.
- Nagyméretű vásznain a textúrák és mintázatok mikroszkopikus részletességgel jelennek meg, mintha anyaguk tapinthatóvá válna.

Témák és motívumok

- Műveiben a hétköznapi tárgyak, ruhadarabok, bútorok és testfragmentumok válnak főszereplővé.
- Ezeken keresztül a 1960-as évek olasz középosztályának vizuális kultúráját, ízlését és identitásképzését vizsgálja.
- A tárgyak nem pusztán fogyasztási cikkek, hanem személyiség- és korszakjelölők.

"I always use elements which are given and simple; I never want to add anything or eliminate. I have never had any desire to deform; I isolate and I represent. My themes come from the present, from familiar situations, from daily life; because I never intervene actively against the object; I feel the magic of its presence"

(Domenico Gnoli, részlet Jean-Luc Daval által készített interjúból, *Journal de Geneva*, 1968)

Domenico Gnoli:

Nadrágzseb (1969)

olaj, vászon, 131 x 111 cm

Emberi jelenlét nélküli emberi tárgy

- A zseb „valakié”, de a viselő hiányzik.
- A nadrág valaki testének része lenne, mégis üres.
- A kép így portré ember nélkül, egy „hiány-portré”, ahol a személy távolléte mégis érződik.

A narratíva megszüntetése és a részlet izolálása

- Gnoli eltávolít minden külső kontextust.
- A részlet önálló világgá nő, a kép egészét betölti.
- A hétköznapi tárgy monumentalizálódik, jelentésessé válik.

Intimitás és távolság ellentéte

- A zseb intim, testközeli részlet; ott tartjuk a személyes tárgyakat.
- A festmény mégis hideg, tárgyias, szenvtelen.
- Ez a kettősség feszültséget kelt: intim tartalom – eltávolított ábrázolás.

A „*Nadrágzseb*” egy olyan festmény, amelyben a hétköznapi tárgy monumentalizálódik, a részlet egész világgá nő, az ember hiánya jelenlétté válik, és a túl valóságos látvány irreális hatást kelt.

Felhasznált források, egyéb linkek

Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum. *Gnoli Domenico: Nadrágzseb (1969)*.

<https://www.ludwigmuseum.hu/mutargy/nadragzseb>

Domenico Gnoli's 'strangely poetic' art

<https://www.christies.com/en/stories/artist-domenico-gnoli-41674d1f8297440485c2338e768fab18>

Domenico Gnoli at Fondazione Prada

<https://www.emergentmag.com/exhibitions/domenico-gnoli-at-fondazione-prada>

Domenico Gnoli : Paintings from 1964-1969

<https://luxembourgco.com/exhibitions/23/works>

Domenico Gnoli

<https://www.levygorvydayan.com/artists/domenico-gnoli>

Domenico Gnoli, everyday metaphysics

<https://www.graziellasemerciyan.com/the-words-of-things/domenico-gnoli-english-version>

Domenico Gnoli in Majorca 1963-1969

<https://fundacion-jakober.blogspot.com/2018/05/domenico-gnoli-in-majorca-1963-1969.html>